

บทที่ 4

สถานการณ์การผลิต การค้าทุเรียน มังคุดและลองกองของไทย

ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตทุเรียนและมังคุดที่สำคัญอันดับหนึ่งของโลก ซึ่งได้รับสมญานามว่า “ราชาและราชน妃ของผลไม้เมืองร้อน” เป็นผลไม้เศรษฐกิจที่ส่งออกสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยสูงสุด 5 อันดับแรก ในขณะที่ลองกองเป็นผลไม้เมืองร้อนที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตได้ดี มีสายพันธุ์ที่คุณภาพดี เป็นนิยมรับประทานในประเทศไทยและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการส่งออกไปยังต่างประเทศนิยมส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านโดยมีประเทศไทยและเวียดนามเป็นประเทศผู้นำเข้าหลัก งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพการผลิตในภาคตะวันออกและพื้นที่ใกล้เคียงคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีการผลิตทางการค้าและเป็นแหล่งผลิตใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ถือเป็นตัวแทนของสภาพการผลิต การค้าทุเรียน มังคุดและลองกองของไทยในปัจจุบัน ที่มีวิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การค้าของผลไม้ทั้ง 3 ชนิด ย้อนหลังตั้งแต่ปี 2544-2555 เป็นระยะเวลา 12 ปี เพื่อให้เห็นถึงสภาพการผลิตและการค้าในปัจจุบัน

จากการเก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม พบร่วมกับ เกษตรกรที่ปลูกทุเรียน มังคุดและลองกอง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์สูง ประกอบอาชีพยาวนานมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 88.1) เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 51.1) ลักษณะการผลิตผลไม้ส่วนใหญ่เป็นแบบสวนผสม (ร้อยละ 77.1) โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ขนาดเล็กขนาดพื้นที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ไร่ (ร้อยละ 72.8) ระบบการผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนดคือ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีแก่พืช (GAP) (ร้อยละ 78.9) ซึ่งการได้รับ GAP ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการปลูกผลไม้ นอกจากการทำสวนผลไม้แล้วเกษตรกรยังทำอาชีพอื่นๆ ได้แก่ สวนยางพารา ค้าขาย ทำนา ข้าราชการ ประธาน แปรรูปผลไม้ เช่นผ้า ทนายความ เป็นต้น

ในการผลิตไม้ผลเกษตรร่วมใหญ่ออาศัยแหล่งน้ำส่วนบุคคล (ร้อยละ 59.95) ซึ่งเกษตรกรมีการจัดหา สร้างเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ในการผลิต เมื่อพิจารณาต้นทุนน้ำมีต้นทุนน้ำเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 12.68 บาท โดยพัฒนาที่ใช้ในการผลิตนิยมใช้ไฟฟ้า โดยมีต้นทุนไฟฟ้าเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 11.84 บาท และมีต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 5.92 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ในการชลประทานในพื้นที่ผลิตและการนีดพ่นสารเคมีในแปลงปลูก การใช้เครื่องจักรกลในสวนมีค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 3.38 บาท

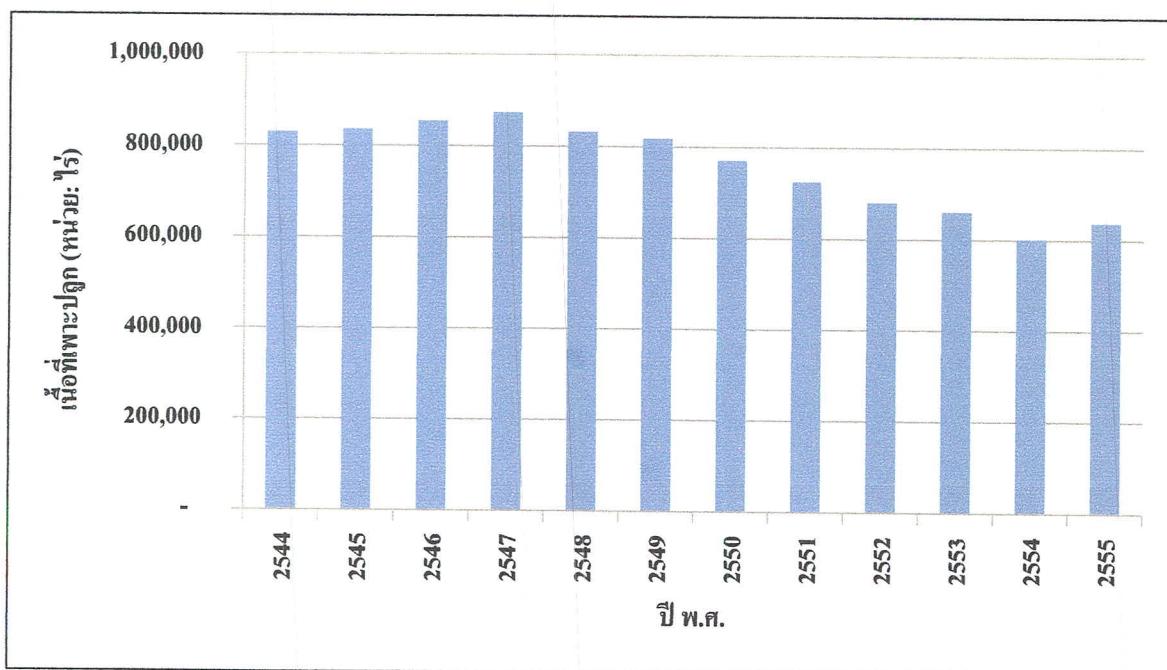
แรงงาน ปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน แรงงานส่วนใหญ่ไปใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมและสวนยางพาราซึ่งมีรายได้ที่ดีกว่า โดยส่วนใหญ่แรงงานที่เกิดขึ้นของเกษตรกรเป็นแรงงานที่มาจากการอพยพในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 59.03 อันดับ 2 คือ ลูกจ้างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 27.08 ศูนย์ที่อยู่อาศัยจ้างประจำ คิดเป็นร้อยละ 13.89 และจำนวนในการจ้างขึ้นอยู่กับจำนวนหรือขนาดพื้นที่ในการ

ปลูกผลไม้ของเกษตรกร โดยค่าแรงงานที่เป็นลูกจ้างประจำเฉลี่ย 212 บาท/วัน แรงงานที่เป็นลูกจ้างชั่วคราวค่าแรงเฉลี่ย 262 บาท/วัน โดยมีต้นทุนแรงงานเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 40.54 บาท

4.1 ทุเรียน

4.1.1 พื้นที่เพาะปลูก

จากการรวบรวมข้อมูลสถิติ ปี พ.ศ. 2544 – 2555 ปริมาณผลผลิตทุเรียนเฉลี่ยปีละประมาณ 694,086 ตัน เนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2555 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลปี พ.ศ. 2547 มีเนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้นจำนวน 873,643 ไร่ ลดลงร้อยละ 45.10 เหลือเนื้อที่เพาะปลูกเพียง 602,111 ไร่ ในปี พ.ศ. 2554 ทั้งนี้สาเหตุหลักมาจากการที่ระดับราคาของทุเรียนมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะทุเรียนพันธุ์ชนิด สังพลทำให้เกษตรกรจำนวนมากปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน หรือไม้ผลชนิดอื่น อีกทั้ง ปริมาณผลผลิตต่อไร่ก็ลดลง เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศแปรปรวน ทำให้ดอกร่วงและติดผลน้อย แต่ในปี พ.ศ. 2555 เนื้อที่เพาะปลูกนิการปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยประมาณร้อยละ 0.5 เนื่องจากแนวโน้มราคาของทุเรียนในปีก่อนหน้าที่มีเสถียรภาพมากขึ้น (ภาพที่ 4.1)

ภาพที่ 4.1 เนื้อที่การผลิตของทุเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2555

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

แหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญอู่ในภาคตะวันออก ได้แก่ จันทบุรี ระยอง และตราด และภาคใต้ ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ซึ่งจากสถิติ ปี พ.ศ. 2555 จังหวัดที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ จังหวัดจันทบุรี ร้อยละ 29 จังหวัดชุมพร ร้อยละ 17 จังหวัด และจังหวัดระยอง ร้อยละ 11 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 เนื้อที่เพาะปลูกทุเรียน ปี 2555

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)
จันทบุรี	184,199
ชุมพร	110,135
ระยอง	68,588
นครศรีธรรมราช	40,869
สุราษฎร์ธานี	29,864
ตราด	25,992
อื่นๆ	178,090
รวม	637,737

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละพื้นที่การผลิต พบว่า พื้นที่การเพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกและภาคใต้ ขณะที่อีกภาคหนึ่งที่เริ่มนับพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแต่ละภาคมีรายละเอียดของการปลูก ดังนี้

1) ภาคตะวันออก

สถานการณ์การผลิตทุเรียนของ 3 จังหวัดภาคตะวันออกปี 2555 พบว่า มีเนื้อที่ยืนต้น 278,779 ไร่ ลดลงจากปีที่แล้ว 10,004 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 เนื้อที่ให้ผล 248,200 ไร่ ลดลง 11,343 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4 และผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 1,244 กิโลกรัม ลดลง 82 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 6 ทำให้มีปริมาณผลผลิตโดยรวม 308,801 ตัน ลดลง 35,288 ตัน คิดเป็นร้อยละ 10 โดยผลผลิตทุเรียนลดลงเนื่องจากผลผลิตต่อไร่ลดลง ก่อนข้างมาก จากสภาพอากาศมีฝนตกผิดฤดูกาลในช่วงปลาย ธ.ค. – ม.ค. และ ปลาย ก.พ. ทำให้ต้นทุเรียนแตกใบอ่อน คอกร่วง หลังลูกทิ้ง ก่อนข้างมาก รวมทั้งเนื้อที่ให้ผลลดลงอย่างต่อเนื่องจากต้นทุเรียนเป็นโรคโคนเน่าและหนอนจะล่าต้นทุเรียนเข้าทำลาย ทั้งนี้ราคาทุเรียนอยู่ในเกณฑ์ตีต่อเนื่อง 3-4 ปี ทำให้เกษตรกรสนใจและรักษาและเริ่มหันมาปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้นแต่ต่ำกว่า 30% ของต้นทุเรียนปีก่อน ใหม่ค่อนข้างน้อย เพราะเชื้อโรคที่อยู่ในดินของพื้นที่ส่วนเดิมและศัตรูพืชรบกวนส่งผลให้เนื้อที่ยืนต้นลดลงด้วยเช่นกัน

สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตทุเรียนที่ออกสู่ตลาด เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมีนาคมถึงกรกฎาคม โดยออกกระจายสูงสุดช่วงปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม 2555 ประมาณร้อยละ 44 ของผลผลิตทุเรียน โดยรวมหรือประมาณ 1.36 แสนตัน (สำนักเกษตรจังหวัดจันทบุรี, 2556)

เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกทุเรียนน้อยกว่า 10 ไร่ (ร้อยละ 71) พันธุ์นิยมที่ปลูกคือ พันธุ์หนองทอง (ร้อยละ 54.57) พันธุ์ชนี (ร้อยละ 30.68) โดยต้นทุเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 6-15 ปี (ร้อยละ 63) การให้ปุ๋ยเกษตรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมี (ร้อยละ 45.63) และปุ๋ยกอ (ร้อยละ 43.44) ใส่ปุ๋ยเฉลี่ย 4 ครั้ง/ปี เกษตรกรนิยมใช้สารเคมีประมาณ 7-10 ครั้ง/ปี ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการใส่ปุ๋ยและการใช้สารเคมี/สารสกัดจากธรรมชาติ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ปลูกของผลไม้ โดยต้นทุนการใช้สารเคมี/สารสกัดจากธรรมชาติเฉลี่ย/ต้น เท่ากับ 68.30 บาท ต้นทุนทั้งหมดทุเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 452.45 บาท/ตัน การผลิตทุเรียนส่วนใหญ่นิยมการผลิตตามฤดูกาล (ร้อยละ 96.05) การผลิตนอกฤดูกาล (ร้อยละ 3.95) โดยมีวิธีปฏิบัติคือ การควบคุมการให้น้ำ การใช้สารเคมีควบคุม การใส่ปุ๋ยให้ถูกจังหวะ การเก็บเกี่ยวทุเรียนนิยมจ้างแบบรายวัน (ร้อยละ 59.33) และแบบจ้างเหมา (ร้อยละ 40.67)

2) ภาคใต้

สถานการณ์การผลิตของภาคใต้ พบร่วมกัน ในปี พ.ศ. 2555 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 58 จากเดิมในปี พ.ศ. 2554 มีผลผลิตจำนวน 100,988 ตัน เหลือเพียง 159,278 ตัน ในปี พ.ศ. 2555 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตสูงสุดได้แก่ จังหวัดชุมพร รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และระนอง ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตทุเรียนของภาคใต้ออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – ธันวาคม ผลผลิตออกสู่ตลาดมากช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน โดยเดือนกรกฎาคมมีผลผลิตร้อยละ 31.93 ของผลผลิตทั้งหมด เดือนสิงหาคมมีผลผลิตประมาณร้อยละ 35.88 ของผลผลิตทั้งหมด และเดือนกันยายนมีผลผลิตประมาณร้อยละ 13.08 ของผลผลิตทั้งหมด เมื่อพิจารณาเนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2555 พบร่วมกัน ในปี พ.ศ. 2547 มีเนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้นจำนวน 873,643 ไร่ ลดลงร้อยละ 31.08 เหลือเนื้อที่เพาะปลูกเพียง 602,111 ไร่ ในปี พ.ศ. 2554 เนื่องจากระดับราคาของทุเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2547 มีเนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้นจำนวน 873,643 ไร่ ลดลงร้อยละ 31.08 เหลือเนื้อที่เพาะปลูกเพียง 602,111 ไร่ ในปี พ.ศ. 2554 เนื่องจากระดับราคาของทุเรียนมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะทุเรียนพันธุ์ชนี ส่วนผลให้เกษตรกรจำนวนมากปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน หรือไม่ผลชนิดอื่น อีกทั้งปริมาณผลผลิตต่อไร่ก็ลดลง เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศแปรปรวน แต่ในปี พ.ศ. 2555 เนื้อที่เพาะปลูกมีการปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยประมาณร้อยละ 0.5 อันเนื่องจากแนวโน้มราคาของทุเรียนในปีก่อนหน้าที่มีเสถียรภาพมากขึ้น (ตารางที่ 4.2, ภาพที่ 4.1)

3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถานการณ์การผลิตทุเรียนของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบร่วมกัน ในปี พ.ศ. 2551-2555 จำนวนพื้นที่ให้ผลผลิตลดลงต่อเนื่องจาก 2975 ไร่ ในปี 2551 เหลือเพียง 1342 ไร่ ในปี 2555 หรือลดลง

ประเมินร้อยละ 55 ลดลงกับพื้นที่ในจังหวัดศรีษะเกษที่มีพื้นที่ปลูกลดลงสูงถึงร้อยละ 62.4 ในช่วงเวลาดังกล่าว (ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556) ทั้งนี้จากการเก็บข้อมูลพบว่า ช่วงเวลาดังกล่าวเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกยางพาราซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูง อย่างไรก็ตามปริมาณพื้นที่ปลูกในจังหวัดศรีษะเกษมนี้เพิ่มขึ้นจากนโยบายของจังหวัดและราคายุเรียนที่ปรับสูงขึ้น

ตารางที่ 4.2 เนื้อที่ให้ผล พลผลิต และผลผลิตต่อไร่ทุเรียน ปี พ.ศ. 2544-2555

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
2546	733,685	738,801	1,007
2547	748,824	831,182	1,110
2548	716,809	650,960	908
2549	700,357	622,934	889
2550	683,044	750,683	1,099
2551	667,437	637,790	956
2552	682,244	661,665	1,053
2553	611,206	568,067	929
2554	603,340	508,603	843
2555	581,524	510,920	879
2556*	579,790	547,900	945

หมายเหตุ: *จากการประมาณการ

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 2556

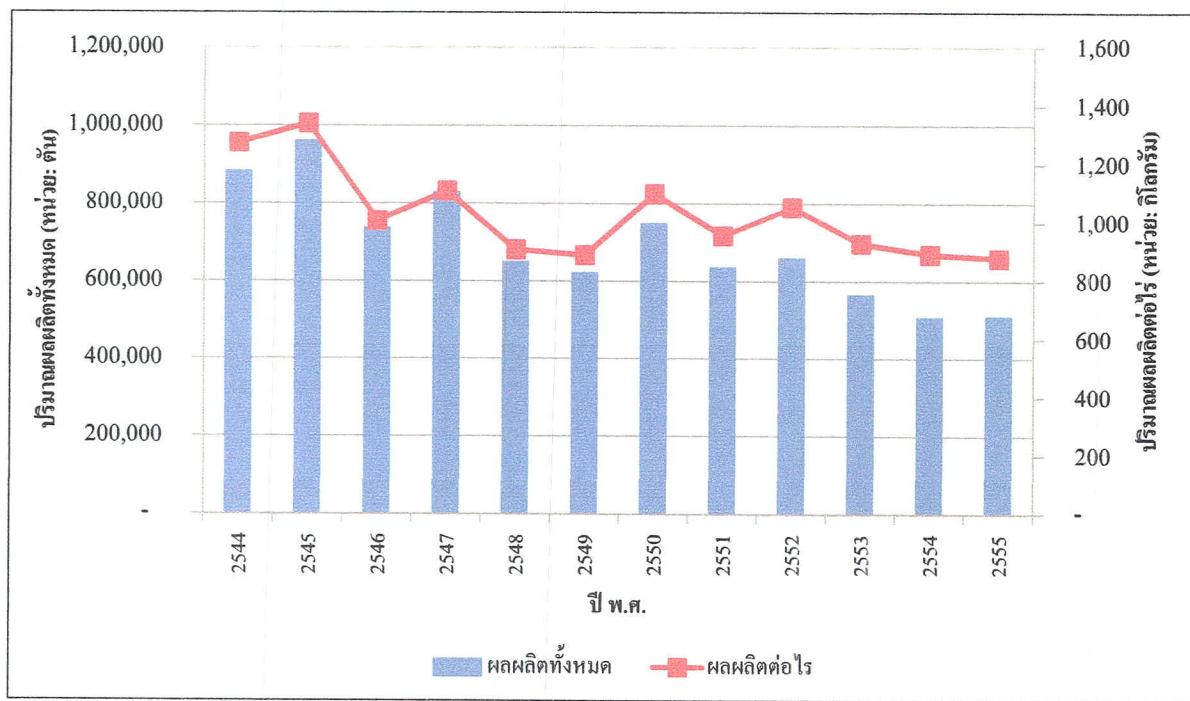
4.1.2 ผลผลิต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติผลผลิตของทุเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2544 -2555 พบว่า ปริมาณผลผลิตโดยรวมของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2550 มีปริมาณผลผลิตทั้งสิ้น 750,683 ตัน ลดลงเหลือเพียง 508,603 ตัน ในปี พ.ศ. 2554 ซึ่งลดลงอย่างมากถึงร้อยละ 32.25 จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2555 ผลผลิตทุเรียนที่ออกสู่ตลาดมีการขยายตัวประมาณร้อยละ 7 (ตารางที่ 4.2, ภาพที่ 4.2) เนื่องจากแนวโน้มราคาของทุเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรหันมาสนใจและเริ่มหันมาปลูกทุเรียนเพิ่มมากขึ้น ผลผลิตออกสู่ตลาดแบบงบประมาณก็ต้องเพิ่มขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2554-2555 แต่ในปี พ.ศ. 2556 ผลผลิตลดลงอีกครั้งหนึ่ง คาดว่าสาเหตุ可能是การแข่งขันของผู้ผลิตที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ราคาลดลงและทำให้เกษตรกรหันมาหันไปทางอื่น

สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตน้อยระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม และระดับราคาลดลงในช่วงเดือนเมษายน

4.1.3 ผลผลิตต่อไป

เมื่อพิจารณาถึงผลผลิตต่อไปของทุเรียนในระดับประเทศพบว่า ในช่วงปี 2546-2547 ประสบภัยทางการผลิตที่วัดจากผลผลิตต่อไปมีการเติบโตมากขึ้น แต่ในปี พ.ศ. 2548 ผลผลิตต่อไปมีการปรับตัวลดลงลงอย่างมาก โดยในปี พ.ศ. 2554 มีผลผลิตต่อไปเท่ากับ 892 กิโลกรัม ลดลงจากปี พ.ศ. 2550 ร้อยละ 23.21 ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นหลัก รวมถึงการที่เนื้อที่ปลูกเพาะโรคโคนเน่าในพื้นที่ภาคตะวันออก จากนั้นผลผลิตต่อไปก็ปรับตัวมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงในปี พ.ศ. 2552 อันเนื่องมาจากสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย หลังจากนั้นผลผลิตต่อไปก็ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องจนในปี พ.ศ. 2554 ผลผลิตต่อไปอยู่ที่ 879 กิโลกรัมต่อไป และจากสถิติปีล่าสุด 2555 พบว่า ผลผลิตต่อไปของทุเรียนปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 7.5 (ตารางที่ 4.2)

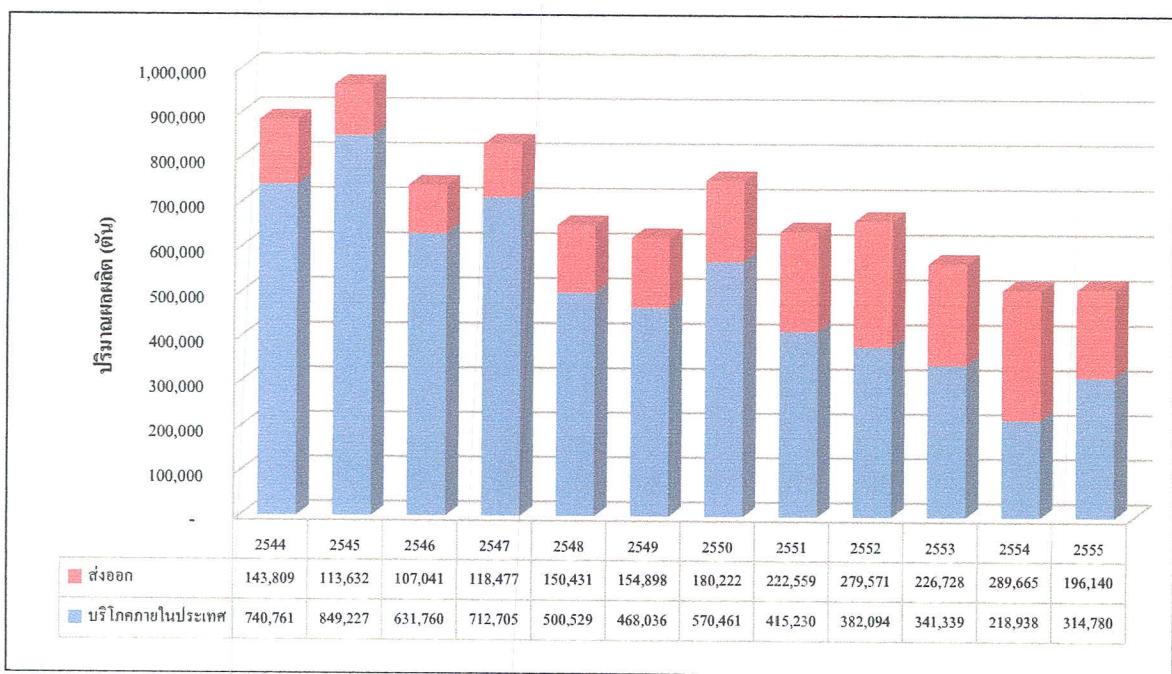
ภาพที่ 4.2 ผลผลิตทั้งหมด และผลผลิตต่อไปของทุเรียน ระหว่างปี 2544-2555

หมาย: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

4.1.4 การตลาด

ปัจจุบันประเทศไทยสามารถผลิตทุเรียนออกสู่ตลาดเกือบตลอดทั้งปี โดยเฉลี่ยประมาณ 9 เดือนต่อปี เริ่มจากเดือนกุมภาพันธ์-ตุลาคม โดยแบ่งเป็นผลผลิตจากจังหวัดระยองและจังหวัดบุรีรัมย์ออกสู่ตลาดในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มิถุนายน จากนั้นทุเรียนในพื้นที่อื่นๆ เช่น จังหวัดจันทบุรี ออกสู่ตลาดในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม และผลผลิตจากจังหวัดชุมพร จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม โดยตลาดของทุเรียนจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ

จากการพิจารณาปริมาณการบริโภคภายในประเทศและปริมาณการส่งออกระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2555 พบว่า สัดส่วนการบริโภคในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง และตลาดส่งออกก็ขยายตัวอย่างมาก โดยในปี พ.ศ. 2544 มีทุเรียนที่บริโภคภายในประเทศประมาณร้อยละ 84 และส่งออกประมาณร้อยละ 16 จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2554 สัดส่วนการบริโภคภายในประเทศเหลือเพียงร้อยละ 43 เท่านั้น และสัดส่วนของการส่งออกร้อยละ 57 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นส่งออกในรูปผลสด โดยตลาดหลักที่สำคัญได้แก่ จีน ฮ่องกง มาเลเซีย แต่ในปี พ.ศ. 2555 สัดส่วนการส่งออกลดลงอย่างมากเหลือเพียงร้อยละ 38.39 โดยที่ความต้องการของตลาดหลัก คือ จีน ยังมีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้คู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศไทยมาเลเซีย ประเทศเวียดนาม และประเทศอินโดนีเซีย ในขณะที่มีการบริโภคภายในประเทศถึงร้อยละ 61.61 (ภาพที่ 4.3) และสามารถพิจารณารายละเอียดประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

ภาพที่ 4.3 ผลผลิตที่ส่งออก และบริโภคภายในประเทศของทุเรียน ระหว่างปี 2544-2555

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

1) ความต้องการบริโภค

ปี 2551-2555 ความต้องการบริโภคภายในประเทศลดลงจาก 415,230 ตัน ในปี 2551 เหลือ 314,780 ตัน ในปี 2555 หรือลดลงร้อยละ 24.19 ต่อปี การบริโภคส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปผลสด ปี 2555 การบริโภคภายในประเทศลดลงจาก 200,679 ตัน ของปี 2554 หรือลดลง ร้อยละ 17.82 เนื่องจากผลผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่แนวโน้มการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างมาก (ตารางที่ 4.3)

2) ราคา

- ราคากลางที่เกย์ตระกรายได้

ปี 2551-2555 ราคากลางที่เกย์ตระกรายได้เพิ่มขึ้น โดยทุเรียนพันธุ์หมอนทองคละเพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 20.93 บาท ในปี 2551 เป็นกิโลกรัมละ 31.15 บาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.07 ต่อปี ส่วนราคากลางที่เกย์ตระกรายได้เพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 11.78 บาท ในปี 2551 เป็นกิโลกรัมละ 19.80 บาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.07 ต่อปี ปี 2555 ราคากลางที่เกย์ตระกรายได้สำหรับทุเรียนพันธุ์หมอนทองคละ และพันธุ์ชนิดเพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 27.76 และ 18.57 บาท ของปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 12.21 และ 6.62 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3) สอดคล้องกับผลของข้อมูลภาคสนามซึ่งในปี 2555 มีราคาน้ำดื่ยสูงกว่าปี 2554 ราคาน้ำดื่ยที่ขายได้คือ 31 บาท/กก. โดยมีราคาน้ำดื่ยสูงสุดอยู่ที่ 45 บาท/กก. ราคาน้ำดื่ยต่ำสุดคือ 24 บาท/กก. การขายทุเรียนโดยส่วนใหญ่นิยมขายแบบเหมา ขึ้นการตกลงระหว่างเกย์ตระกรรับผู้ค้า เช่น เมน่าเป็นช่วงเวลา หรือเมน่าเป็นชุดตามการติดผลของทุเรียน

- ราคายาส่งตลาดกรุงเทพฯ

ปี 2551-2555 ราคายาส่งทุเรียนพันธุ์หมอนทองและพันธุ์ชนิดเพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 32.60 และ 20.84 บาท ในปี 2551 เป็นกิโลกรัมละ 44.11 และ 29.00 บาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.65 และ 7.32 ต่อปี ตามลำดับ ปี 2555 ราคากลางที่เกย์ตระกรายได้เพิ่มขึ้นสู่ในตลาดกรุงเทพฯ เพิ่มขึ้น จาก กิโลกรัมละ 40.58 บาท และ 24.04 บาท ของปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 8.70 และ 20.63 ตามลำดับ เนื่องจาก ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศมีมากและต่อเนื่อง ขณะที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย (ตารางที่ 4.3)

- ราคายาส่งออก

ปี 2551-2555 ราคายาส่งออกทุเรียนสด ทุเรียนแห้งแข็ง และทุเรียนกรุณเพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 15.42 25.55 และ 58.72 บาท ในปี 2551 เป็นกิโลกรัมละ 17.82 47.10 และ 100.00 บาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.60 17.92 และ 14.04 ต่อปี ตามลำดับ โดยปี 2555 ราคายาส่งออกทุเรียนสด ทุเรียนแห้งแข็งและทุเรียนกรุณเพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 17.14 39.50 และ 74.62 บาท ของปี 2554 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.97 19.24 และ 34.01 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการของตลาดต่างประเทศมีอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย (ตารางที่ 4.3)

การขึ้นลงราคาของผลไม้ เกษตรกรรมข้อคิดเห็นว่า สาเหตุหลักคือ พ่อค้าคนกลาง ผลผลิตออกมาก เกินไป การเมือง กำลังทรัพย์ผู้บริโภคน้อย การเก็บผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ น้ำท่วม ราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น รัฐบาลแทรกแซง คุณภาพและปริมาณผลผลิต ไม่มีการจัดการที่ดี ไม่มีพ่อค้ามารับซื้อ และไม่สามารถกระจายสินค้าไปยังต่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว

ตารางที่ 4.3 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาขายส่งและราคาส่งออกทุเรียน ปี 2549-2555

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้		ราคาขายส่งตลาด			ราคาส่งออก	
			กรุงเทพ				
	หมื่นทอง	ชั่วโมง	หมื่นทอง	ชั่วโมง	ทุเรียนสด	ทุเรียนแช่แข็ง	ทุเรียน
2549	18.97	11.26	28.06	18.78	20.36	27.16	62.99
2550	16.75	11.45	30.20	16.80	17.21	36.46	52.86
2551	20.93	11.78	33.11	20.57	15.42	25.55	58.72
2552	21.52	12.89	29.19	21.85	16.06	25.84	58.08
2553	25.36	14.02	46.74	28.88	17.78	36.31	68.55
2554	27.76	18.57	40.58	24.04	17.14	39.50	74.62
2555*	31.15	19.80	44.11	29.00	17.82	47.10	100.00

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

กรรมการค้าภายใน (จากการคำนวณ), 2556

3) การส่งออก

ประเทศไทยถือเป็นผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่ของโลก ตลาดหลักสำคัญของไทยคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยส่งออกในรูปทุเรียนสดประมาณร้อยละ 90 ของการส่งออกทั้งหมด ในปี 2551-2555 การส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 222,560 ตัน (240,266 ตันสด) มูลค่า 3,824.23 ล้านบาท ในปี 2551 เป็นปริมาณ 339,760 ตัน (346,000 ตันสด) มูลค่า 6,665 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.22 และ 13.11 ต่อปี ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3) โดยรายละเอียดการส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ มีดังนี้

- การส่งออกทุเรียนสด เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 203,127 ตัน มูลค่า 3,131.90 ล้านบาทในปี 2551 เป็นปริมาณ 325,000 ตัน มูลค่า 5,790 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.51 และ 14.50 ต่อปี ตามลำดับ

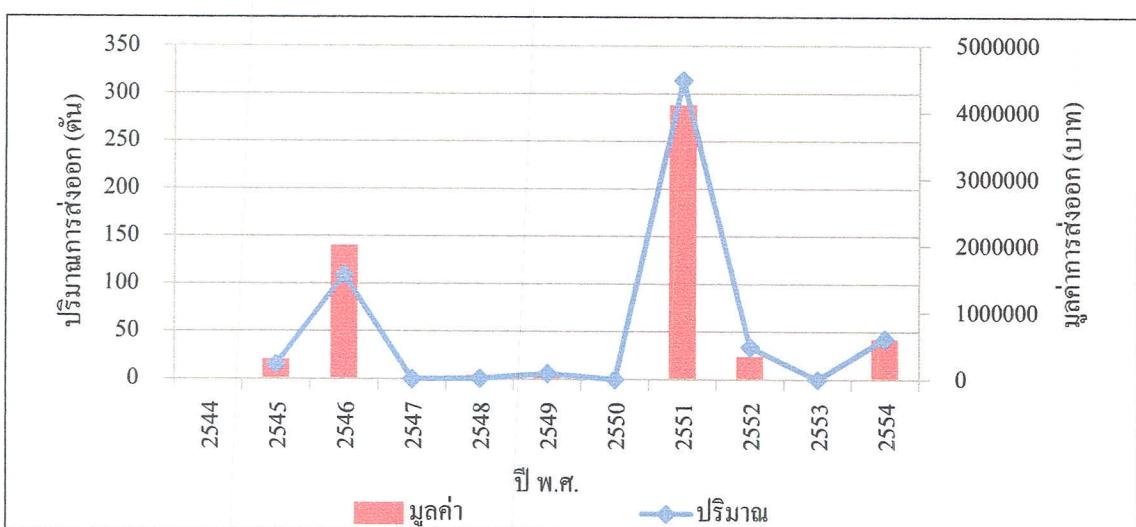
- การส่งออกทุเรียนกวน ลดลงจากปริมาณ 2,598 ตัน มูลค่า 152.55 ล้านบาท ในปี 2551 เป็นปริมาณ 600 ตัน มูลค่า 60 ล้านบาท ในปี 2555 หรือลดลงร้อยละ 25.58 และ 15.11 ต่อปี ตามลำดับ

- การส่งออกทุเรียนแซ่บแข็ง ปริมาณลดลงจาก 16,311 ตัน ในปี 2551 เหลือปริมาณ 13,800 ตัน ในปี 2555 หรือลดลงร้อยละ 6.35 ต่อปี ขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 416.73 ล้านบาท ในปี 2551 เป็นมูลค่า 650 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.42 ต่อปี ตามลำดับ

- การส่งออกทุเรียนอบแห้ง ลดลงจากปริมาณ 524 ตัน ในปี 2551 เป็น 360 ตัน ในปี 2555 หรือลดลงร้อยละ 11.03 ต่อปี ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 123.05 ล้านบาท ในปี 2551 เป็น 165 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.04 ต่อปี

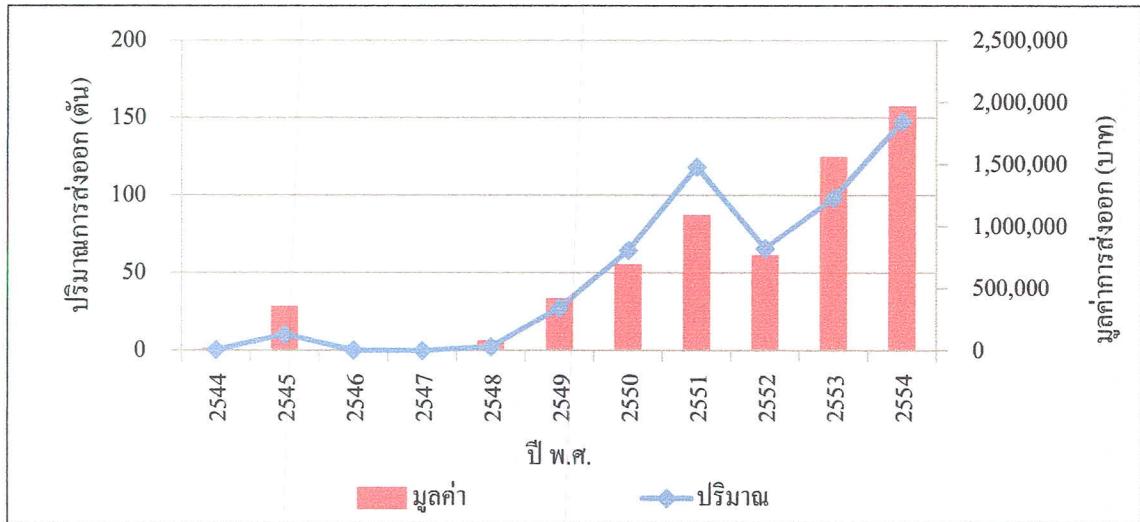
ปี 2555 การส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 289,665 ตัน (307,924 ตันสด) มูลค่า 5,589.20 ล้านบาท ของปี 2554 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.29 และ 19.25 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการในตลาดต่างประเทศยังมีอยู่ย่างต่อเนื่องทั้งทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์มีความต้องการมากทำให้ราคากลับภัยทุเรียนอยู่ในระดับสูง จึงใจให้ผู้ประกอบการนำทุเรียนมาปรุงรูปเป็นผลิตภัณฑ์และส่งออกเพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้สำหรับประเทศที่ศึกษาในรายงานวิจัยนี้ คือ ประเทศไทย กัมพูชา และเวียดนาม นั้น พบร่วมกันใน การส่งออก ทั้งปริมาณและมูลค่าการส่งออกไปยังประเทศกัมพูชา และประเทศไทย เวียดนาม ถือว่ามีสัดส่วนต่ำมาก และเมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของแต่ละประเทศ พบร่วมกัน สำหรับประเทศไทย กัมพูชา ปริมาณและมูลค่าการส่งออกทุเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก แต่ประเทศไทย กัมพูชาถือว่าเป็นช่องทางในการส่งออกต่อไปยังประเทศไทย เวียดนาม ส่วนการส่งออกไปยังประเทศไทย เวียดนาม พบร่วมกัน มีการเดินทางของมูลค่าและปริมาณการส่งออกอย่างมาก หากพิจารณาในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณการส่งออกทุเรียนไปยังประเทศไทย เวียดนามเพียง 2.5 ตันเท่านั้น ซึ่งคิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 82,279 บาท แต่ในปี พ.ศ. 2554 กลับพบว่าปริมาณการส่งออกไปยังประเทศไทย เวียดนามมีถึง 147.90 ตัน (ภาพที่ 4.5)

ภาพที่ 4.4 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกทุเรียนจากประเทศไทยไปยังประเทศกัมพูชา ปี พ.ศ. 2544 - 2554

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555

ภาพที่ 4.5 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกทุเรียนจากประเทศไทยไปยังประเทศเวียดนาม ปี พ.ศ. 2544 - 2554
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

4.1.5 ปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการส่งออก

1) ปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อการผลิต

ในปี 2555 เนื่องจากปริมาณผลผลิตลดลงจากปีที่แล้ว โคงเน่า ประกอบกับเกษตรกรรมมีการปรับเปลี่ยนพืชที่ปลูกพืชอื่น เช่น ปาล์มน้ำมัน และยางพารา ขณะที่ปริมาณผลผลิตภารวัฒเพิ่มขึ้นจากปี 2554 เล็กน้อย เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการติดดอกออกผลและมีปริมาณน้ำเพียงพอ รวมทั้งความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศมีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรสนใจดูแลรักษาสวนทุเรียนมากขึ้น สำหรับในปี 2556 คาดว่าผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2555 จากสภาพภูมิอากาศ ที่เหมาะสมต่อการออกดอกและติดผล อาจทำให้ราคากลับมาสูงอีกครั้ง

2) ปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อการส่งออก

ในปี 2555 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปี 2554 เนื่องจากความต้องการในตลาดต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาในตลาดสาธารณะชาวบ้านจีน ซึ่งเป็นตลาดหลักสำหรับทุเรียนสดของไทยปรับตัวสูงขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนในรูปของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ไม่กระทบต่อการส่งออก เนื่องจากการซื้อขายในตลาดสาธารณะชาวบ้านจีนใช้สกุลเงินหยวน สำหรับต้นทุนค่าขนส่งทางเรือ ในปี 2555 อัตราแลกเปลี่ยนได้อ่อนค่าลงจากปี 2554 เล็กน้อย ส่งผลให้ผู้ส่งออกของไทยมีต้นทุนค่าขนส่งทางเรือเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ค่าธรรมเนียม

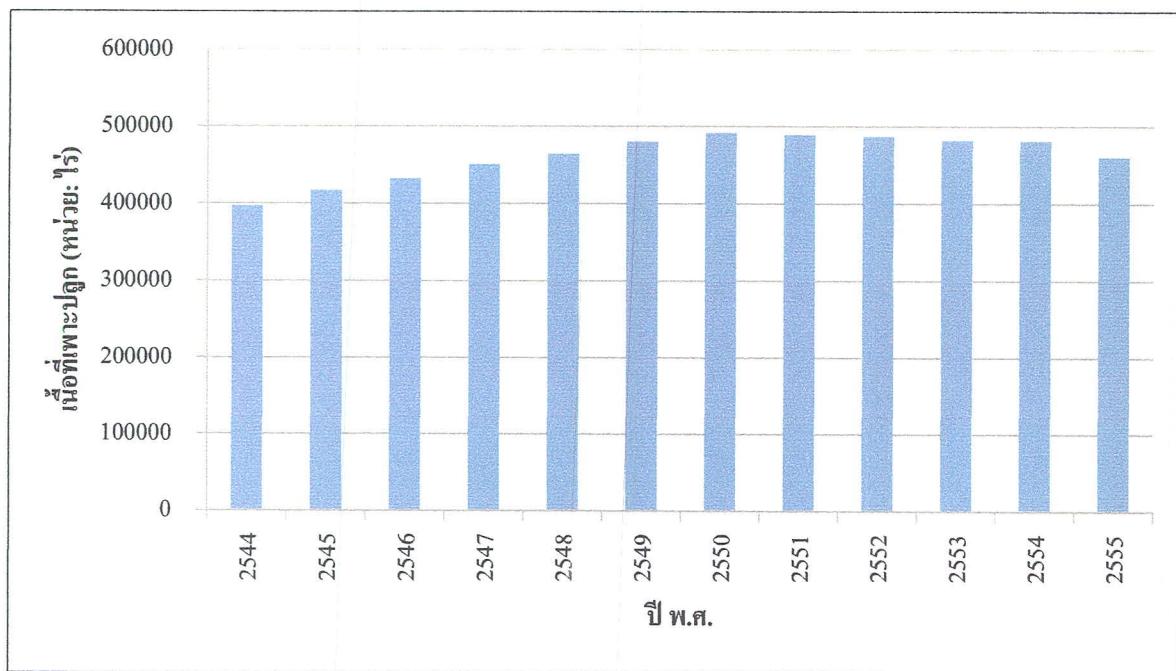
จากไทยไปส่องงอก ในช่วงฤดูกาลที่ทุเรียนออกสู่ตลาดมากเสียค่าระหว่างสูงสุดประมาณ 1,800 คอลาร์ สหรัฐฯ ต่อตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุต (ตู้คอนเทนเนอร์ปรับอุณหภูมิ) เมื่อคิดเป็นเงินบาทส่งผลให้มีค่าระหว่างตู้ละ 56,988 บาท (อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2555 เฉลี่ย 31.66 บาท/คอลาร์ สหรัฐฯ) หรือเพิ่มขึ้นตู้ละ 2,412 บาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2554 (อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2554 เฉลี่ย 30.32 บาท/คอลาร์ สหรัฐฯ) ส่วนการส่งออกทุเรียนแซ่บแข็งและทุเรียนหวานซึ่งตลาดหลักอยู่ที่สหรัฐอเมริกา รัสเซีย ออสเตรเลีย และ เนเธอร์แลนด์ ได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจ ชนบทในสหรัฐอเมริกา และวิกฤต ยูโรโซนในประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป ทำให้มีกำลังซื้อลดลง ส่งผลให้ปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลงจากปี 2554

ทั้งนี้สำหรับปี 2556 หากสถานการณ์เงินบาทยังคงมีทิศทางอ่อนค่าลงจากปี 2555 รวมทั้งค่าระหว่างเรือยังอยู่ในระดับเดิมส่งผลกระทบต่อการส่งออกโดยเฉพาะในด้านค่าระหว่างขนส่ง ทำให้ผู้ส่งออกมีค่าน้ำหนักในการส่งออกทางเรือเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามในการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเป็นตลาดหลัก นอกจากการส่งออกทางเรือแล้วยังสามารถส่งออกทางบก โดยขนส่งตามเส้นทางสาย R9 R3 และ R12 ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางการส่งออกได้อีกทางหนึ่ง ในขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลในช่วงเดือนมิถุนายน 2555 เป็นต้นมาได้ปรับตัวลดลง

4.2 มังคุด

4.2.1 พื้นที่เพาะปลูก

จากการรวบรวมข้อมูลสถิติข้อมูลหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 – 2555 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูกมังคุดระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2550 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี พ.ศ. 2550 มีเนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้นจำนวน 492,294 ไร่ ปรับตัวลดลงร้อยละ 45.10 เหลือเนื้อที่เพาะปลูกเพียง 602,111 ไร่ เล็กน้อยเหลือประมาณ 482,625 ไร่ ในปี พ.ศ. 2553 ทั้งนี้สาเหตุหลักมาจากการปริมาณผลผลิตต่อไร่ที่เกษตรกรสามารถผลิตได้ลดลง เนื่องจากปีนี้สภาพดินฟ้าอากาศแปรปรวน อากาศร้อน ชี้ส่งผลกระทบต่อการติดเชื้อและติดผล หลังจากนั้นแนวโน้มของพื้นที่เพาะปลูกก็มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งจากสถิติปี 2555 พบว่ามีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้น 460,396 ไร่ (ภาพที่ 4.6)

ภาพที่ 4.6 เนื้อที่การผลิตของมังคุด ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2555

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

จากสถิติ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า การผลิตมังคุดของประเทศไทยเฉลี่ยปีละประมาณ 219,071 ตัน แหล่งผลิตมังคุดในภาคตะวันออก ได้แก่ จันทบุรี และภาคใต้ ได้แก่ ชุมพรและนครศรีธรรมราช ซึ่งจากสถิติในปี พ.ศ. 2555 จังหวัดที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ จังหวัดจันทบุรี ร้อยละ 30 จังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 19 และจังหวัดชุมพร ร้อยละ 13 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 เนื้อที่เพาะปลูกมังคุด ปี 2555

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)
จันทบุรี	139,073
นครศรีธรรมราช	88,399
ชุมพร	58,299
ตราด	38,571
ระยอง	30,441
นราธิวาส	24,711
อื่นๆ	80,902
รวม	460,396

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละพื้นที่การผลิต พบว่า พื้นที่การเพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกและภาคใต้ แต่ภาคมีรายละเอียดของการปลูก ดังนี้

1) ภาคตะวันออก

สถานการณ์การผลิตมังคุดของ 3 จังหวัดภาคตะวันออกในปี 2555 มีผลผลิตของมังคุดลดลงเนื่องจากผลผลิตต่อไร่ลดลงมากหรือค้ำสูดในรอบ 5 ปี สาเหตุมาจากการที่ผ่านมา มังคุดออกผลล่าช้าทำให้ระยะเวลาการพักสะสูมอาหารสั้นลง และในช่วง มกราคม – กุมภาพันธ์ มีฝนตกทำให้ต้นมังคุดแตกใบอ่อนไม่แห้งซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิตมังคุดแนวโน้มลดลงเห็นได้จากเนื้อที่ยืนต้นปีนี้ใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมาเพราฯราคาไม่ปูงใจและไม่คุ้นกับค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวผล รวมทั้งมีการเปลี่ยนเป็นยางพาราและทุเรียน สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตมังคุดออกสู่ตลาด เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมถึงกรกฎาคม โดยมีผลผลิตกระจุกตัวช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2555 ประมาณร้อยละ 22 ของผลผลิตมังคุดโดยรวมหรือประมาณ 22,000 ตัน (ตารางที่ 4.4, ภาพที่ 4.6)

เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกมังคุดน้อยกว่า 10 ไร่ (ร้อยละ 82.3) ระยะเวลาในการปลูกส่วนใหญ่ 11-20 ปี (ร้อยละ 54.6) การให้ปุ๋ยเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมี (ร้อยละ 45.96) และปุ๋ยกอก (ร้อยละ 44.10) ใส่ปุ๋ยเฉลี่ย 2-3 ครั้ง/ปี เกษตรกรนิยมใช้สารเคมีประมาณ 5 ครั้ง/ปี ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการใส่ปุ๋ยและการใช้สารเคมี/สารสกัดจากธรรมชาติ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ปลูกของผลไม้ โดยต้นทุนการใช้สารเคมี/สารสกัดจากธรรมชาติเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 79.15 บาท ต้นทุนทั้งหมดทุเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 402.62 บาท/ตัน และต้นทุนของมังคุดรวมค่าน้ำและค่าไฟฟ้าเป็นต้นทุน/กิโลกรัมเท่ากับ 16.86 บาท

2) ภาคใต้

สถานการณ์การผลิตของภาคใต้ พบว่า ในปี พ.ศ. 2555 เพิ่มขึ้นถึง 3 เท่าตัวจากเดิมในปี พ.ศ. 2554 มีผลผลิตจำนวน 166,609 ตัน เพิ่มขึ้นเป็น 65,643 ตัน ในปี พ.ศ. 2555 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตสูงสุดได้แก่ จังหวัดชุมพร รองลงมาได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และระนอง ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตมังคุด ของภาคใต้จะออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – พฤษภาคม โดยเดือนกรกฎาคม จะมีผลผลิตประมาณ ร้อยละ 31.61 ของผลผลิตทั้งหมด เดือนสิงหาคม จะมีผลผลิตประมาณร้อยละ 34.45 ของผลผลิตทั้งหมด และเดือนกันยายน จะมีผลผลิตประมาณร้อยละ 15.78 ของผลผลิตทั้งหมด (ตารางที่ 4.4, ภาพที่ 4.6)

4.2.2 ผลผลิต

จากการพิจารณาสถิติผลผลิตของมังคุด ระหว่างปี พ.ศ. 2544 -2555 พบว่า ปริมาณผลผลิตโดยรวม ของประเทศไทยในปี 2555 ตั้งแต่ปี 2544 ถึงปี 2555 อยู่ที่ 175,274 ตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2550 ถึงร้อยละ 50 หลังจากนั้นผลผลิตก็มีแนวโน้มลดลง อย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุดจากสถิติปี พ.ศ. 2554 ประเทศไทยมีผลผลิตทั้งสิ้นจำนวน 146,079 ตัน เช่นเดียวกับ ผลผลิตต่อไร่ของมังคุดที่เกย์ตระกรผลิตได้ และในปี พ.ศ. 2555 ผลผลิตปรับตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20 เป็น 175,421 ตัน (ตารางที่ 4.5, ภาพที่ 4.7)

4.2.3 ผลผลิตต่อไร่

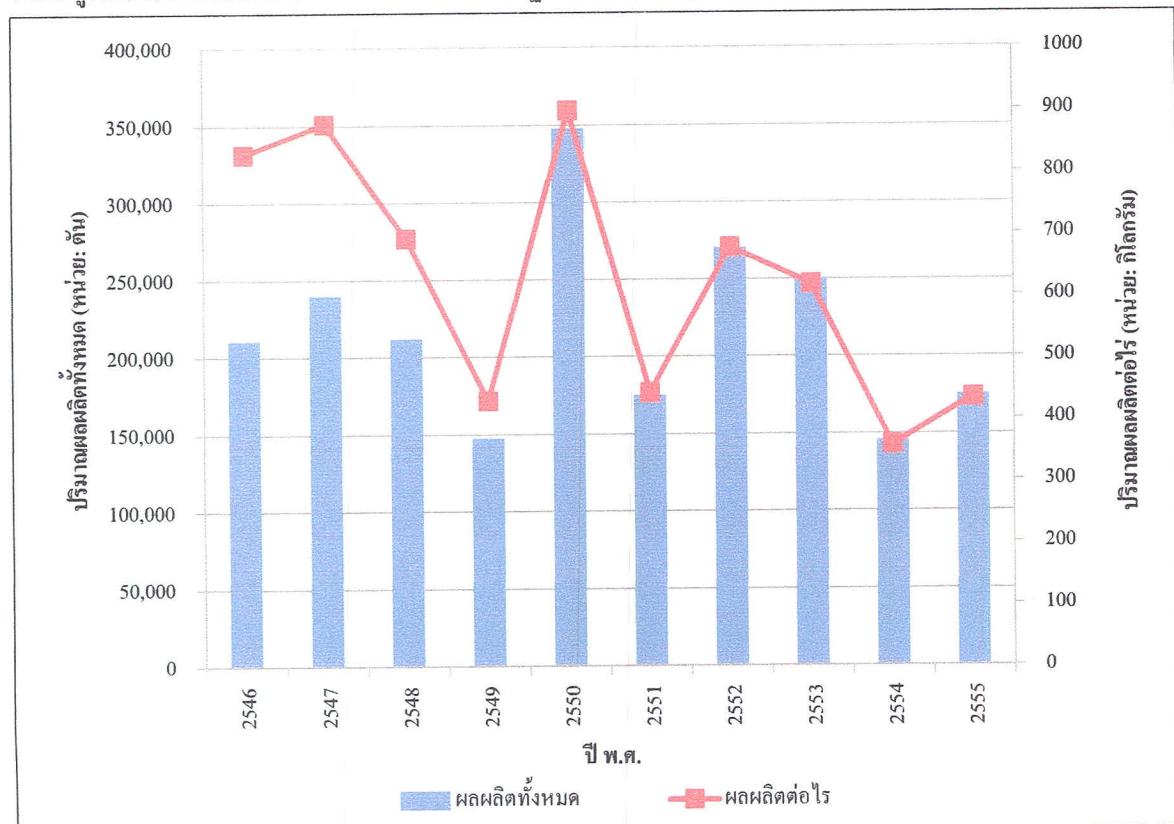
เมื่อพิจารณาถึงผลผลิตต่อไร่ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2555 พบว่า ผลผลิตต่อไร่ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2547 เนลี่ยประมาณไร่ละ 850 กิโลกรัม จากนั้นผลผลิตต่อไร่ของมังคุดลดลงต่อเนื่องใน 2 ปีถัดมา และ ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากที่ระดับ 899 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2550 จากนั้นผลผลิตก่ออยู่ ลดน้อยลงจนต่ำสุดในปี พ.ศ. 2554 เหลือเพียงไร่ละ 357 กิโลกรัม และในปีล่าสุดปี พ.ศ. 2555 มีผลผลิตต่อไร่เท่ากับ 434 กิโลกรัม (ตารางที่ 4.5, ภาพที่ 4.7)

ตารางที่ 4.5 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ในปี พ.ศ. 2546-2555

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
2546	254,525	210,989	829
2547	273,730	240,249	878
2548	306,725	212,129	692
2549	344,635	147,709	429
2550	387,292	348,181	899
2551	396,325	175,274	442
2552	399,438	270,554	677
2553	405,622	250,508	618
2554	409,683	146,079	357
2555*	404,578	175,421	434

หมายเหตุ: *จากการประมาณการ

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

ภาพที่ 4.7 ผลผลิตทั้งหมดและผลผลิตต่อไร่ของมังคุด ระหว่างปี 2546-2555

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

-ราคายาส่งตลาดกรุงเทพฯ

ปี 2551-2555 ราคายาส่งมังคุดผิวน้ำลดลงจากกิโลกรัมละ 30.08 บาท ในปี 2551 เป็นกิโลกรัมละ 29.77 บาท ในปี 2555 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ราคามังคุดมีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.86 ต่อปี ปี 2555 ราคามังคุดผิวน้ำขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ลดลงจากกิโลกรัมละ 31.13 บาท ของปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 4.37

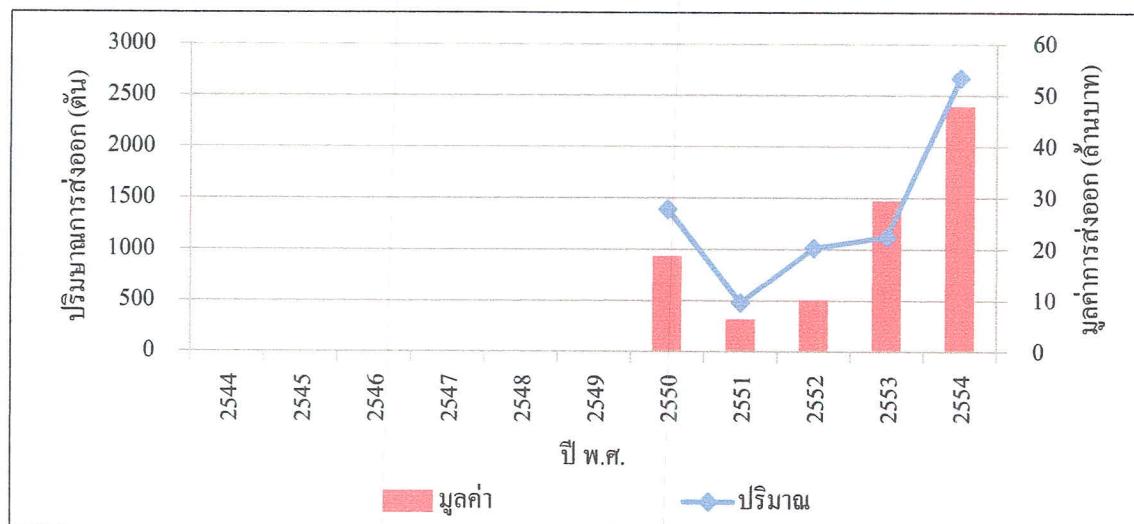
-ราคส่งออก

ปี 2551-2555 ราคส่งออกมังคุดสดเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 16.32 บาท ในปี 2551 เป็นกิโลกรัมละ 19.00 บาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.69 ต่อปี ส่วนมังคุดแช่แข็งลดลงจากกิโลกรัมละ 89.53 บาท ในปี 2551 เป็นกิโลกรัมละ 80.00 บาท ในปี 2555 หรือลดลงร้อยละ 3.10 ต่อปี ปี 2555 ราคส่งออกมังคุดสด และมังคุดแช่แข็งเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 18.43 บาท และ 63.56 บาท ของปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 3.09 และ 25.87 ตามลำดับ

3) การส่งออกมังคุดไทย

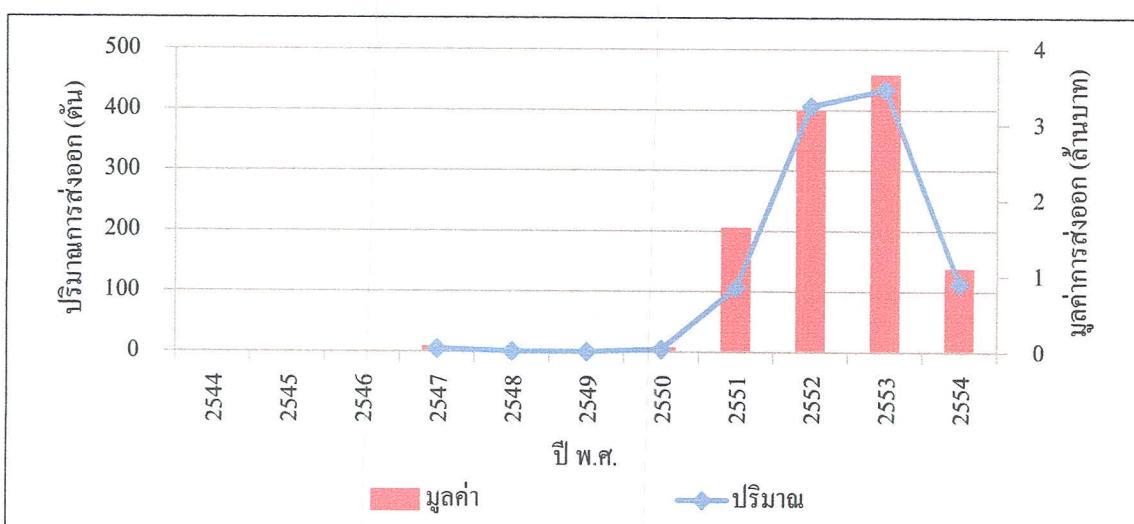
ไทยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกมังคุดรายใหญ่ของโลก ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปมังคุดสด โดยตลาดหลักของไทยได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีความต้องการมังคุดคุณภาพดีอย่างต่อเนื่อง ในปี 2551-2555 การส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 44,268 ตัน น้ำหนัก 743.95 ล้านบาท ในปี 2551 เป็นปริมาณ 130,100 ตัน น้ำหนัก 2,540 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.39 และ 29.09 ต่อปี ตามลำดับ โดยรายละเอียดการส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์มีดังนี้ การส่งออกมังคุดสด เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 43,979 ตัน น้ำหนัก 718.04 ล้านบาท ในปี 2551 เป็นปริมาณ 129,600 ตัน น้ำหนัก 2,498 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.45 และ 29.61 ต่อปี ตามลำดับ การส่งออกมังคุดแช่แข็ง เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 289 ตัน น้ำหนัก 25.91 ล้านบาท ในปี 2551 เป็นปริมาณ 500 ตัน น้ำหนัก 42 ล้านบาท ในปี 2555 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.31 และ 7.93 ต่อปี ตามลำดับ ปี 2555 การส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 111,717 ตัน น้ำหนัก 2,070.74 ล้านบาท ของปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 16.46 และ 22.66 ตามลำดับ(ภาพที่ 4.8) เนื่องจากความต้องการตลาดต่างประเทศมีอย่างต่อเนื่อง โดยตลาดส่งออกที่สำคัญยังคงเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีน

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงปริมาณและน้ำหนักการส่งออกไปยังประเทศกัมพูชาและประเทศเวียดนาม ถือว่า มีสัดส่วนต่ำมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง พบว่าตลาดทั้ง 2 ประเทศมีความน่าสนใจอย่างยิ่ง ปริมาณและน้ำหนักการส่งออกในทั้งสองตลาดเติบโตอย่างมาก จากสถิติล่าสุดในปี พ.ศ. 2554 พบว่า ประเทศไทยส่งออกมังคุดไปยังประเทศกัมพูชา 4,809 ตัน น้ำหนักปริมาณ 58 ล้านบาท และส่งออกมังคุดไปยังประเทศเวียดนาม 21,648 ตัน น้ำหนัก 308 ล้านบาท (ภาพที่ 4.9 และ 4.10)

ภาพที่ 4.9 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมังคุดจากประเทศไทยไปยังประเทศกัมพูชา ปี พ.ศ. 2544 - 2554

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

ภาพที่ 4.10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมังคุดจากประเทศไทยไปยังประเทศเวียดนาม ปี พ.ศ. 2544 - 2554

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

4.2.5 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการส่งออก

1) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิต

ในปี 2555 เนื้อที่ให้ผลลดลงจากปี 2554 โดยในภาคตะวันออกมีการโคลนต้นทึ่งและปลูกยางพาราแทนในสวนมังคุดทำให้เนื้อที่ให้ผลลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งราคาไม่จุนใจและไม่คุ้มกับค่าจ้างเก็บเกี่ยว สำหรับภาคใต้ประสบปัญหาฝนเลี้งทึ่งช่วง ทำให้ผลเล็ก ไม่สมบูรณ์ และผลผลิตบางส่วนเกิดเนื้อแก้วยาง

айл ส่งผลต่อคุณภาพของมังคุด แต่ย่างไรก็ตามปริมาณผลผลิตภาพรวมในปี 2555 ได้เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลผลิตเกรดคละและทรายออกสู่ตลาดหลายรุ่น

ทั้งนี้ในปี 2556 คาดว่าจากสภาพอากาศที่อืดอ่อนน้ำ อาจจะทำให้ราคาที่เกยตระกร์ได้รับลดต่ำลง โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตกระฉูกตัว ออกสู่ตลาดในเดือนมิถุนายน โดยเฉพาะผลผลิตบางส่วนที่ไม่ได้คุณภาพ

2) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออก

ในปี 2555 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจากปี 2554 จากการเพิ่มขึ้นของผลผลิต เนื่องจาก ราคาในตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเป็นตลาดหลักปรับตัวสูงขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนในรูปของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินคอลลาร์สหราชอาณาจักร ไม่กระทบต่อการส่งออก เนื่องจากการซื้อขายในตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนใช้สกุลเงินหยวน

สำหรับต้นทุนค่าขนส่งทางเรือ ในปี 2555 อัตราแลกเปลี่ยนได้อ่อนค่าลงจากปี 2554 เล็กน้อย ส่งผลให้ผู้ส่งออกของไทยมีต้นทุนค่าขนส่งทางเรือเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ค่าระหว่างเรือจากไทยไปส่องกงในช่วงฤดูกาลที่มังคุดออกสู่ตลาดมากจะเสียค่าระหว่างสูงสุดประมาณ 1,800 ดอลลาร์สหราชอาณาจักร ต่อลูกอนเนนเนอร์ขนาด 40 ฟุต (ลูกอนเนนเนอร์ปรับอุณหภูมิ) เมื่อคิดเป็นเงินบาทส่งผลให้มีค่าระหว่าง ตู้ละ 56,988 บาท (อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2555 เฉลี่ย 31.66 บาท/ดอลลาร์สหราชอาณาจักร) หรือเพิ่มขึ้นตู้ละ 2,412 บาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2554 (อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2554 เฉลี่ย 30.32 บาท/ดอลลาร์สหราชอาณาจักร)

สำหรับปี 2556 หากสถานการณ์เงินบาทยังคงมีทิศทางอ่อนค่าลงจากปี 2555 รวมทั้งค่าระหว่างเรือยังอยู่ในระดับเดิมจะส่งผลกระทบต่อการส่งออกโดยเฉพะในด้านค่าระหว่างขนส่ง ซึ่งทำให้ผู้ส่งออกมีต้นทุนการส่งออกทางเรือเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามในการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเป็นตลาดหลัก นอกจากการส่งออกทางเรือแล้วยังสามารถส่งออกทางบก โดยขนส่งตามเส้นทางสาย R9 R3 และ R12 ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางการส่งออกได้อีกทางหนึ่ง ในขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลในช่วงเดือนมิถุนายน 2555 เป็นต้นมาได้ปรับตัวลดลง

4.3 ลองกอง

4.3.1 พื้นที่เพาะปลูก

จากสถิติ ปี พ.ศ. 2555 จังหวัดที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ จังหวัดจันทบุรี ร้อยละ 21 จังหวัดนราธิวาส ร้อยละ 16 และจังหวัดยะลา ร้อยละ 10 ตามลำดับ ลองกองในปี พ.ศ. 2555 มีเนื้อที่เพาะปลูก 435,073 ไร่ (ตารางที่ 4.6)

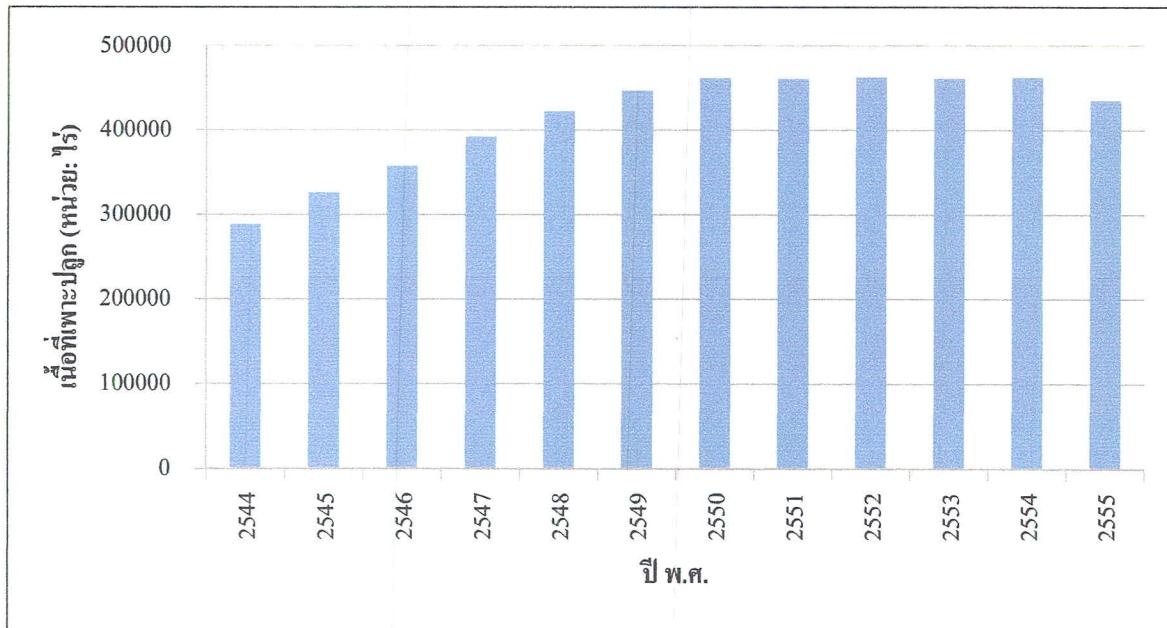
ตารางที่ 4.6 เนื้อที่เพาะปลูกลองกอง ปี 2555

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)
จันทบุรี	92,734
นราธิวาส	69,474
ยะลา	44,615
ชุมพร	38,225
นครศรีธรรมราช	31,277
สงขลา	22,689
อื่นๆ	136,059
รวม	435,073

ที่มา: คณะกรรมการสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคตะวันออก ปี 2555 (10 พ.ค. 55)

: คณะกรรมการสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคใต้ ปี 2555 (1 ส.ค. 55)

เนื้อที่เพาะปลูกลองกองระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2550 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้น พื้นที่เพาะปลูกค่อนข้างคงที่ระหว่างปี 2551-2554 และจากสถิติล่าสุดปี พ.ศ. 2555 มีเนื้อที่เพาะปลูกเท่ากับ 435,073 ไร่ เนื่องจากเกษตรกรจำนวนมากปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน หรือไม้ผลอื่นแทน

ภาพที่ 4.11 เนื้อที่เพาะปลูกของกอง ระหว่างปี 2544-2555

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละพื้นที่การผลิต พบว่า พื้นที่การเพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกและภาคใต้ แต่ละภาคมีรายละเอียดของการปลูก ดังนี้

ภาคตะวันออก

สถานการณ์การผลิตของกองของ 3 จังหวัดภาคตะวันออกปี 2555 มีเนื้อที่ยืนต้น 116,201 ไร่ ลดลงจากปีที่แล้ว 5,961 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5 เนื้อที่ให้ผล 99,865 ไร่ ลดลง 1,018 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1 ผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 562 กิโลกรัม ลดลง 93 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 14 ทำให้มีปริมาณผลผลิตโดยรวม 56,133 ตัน ลดลง 9,921 ตัน คิดเป็นร้อยละ 15 โดยผลผลิตของกอง พบว่า ลดลงค่อนข้างมากเนื่องจากผลผลิตต่อไร่ลดลงมากที่สุดในรอบ 5 ปี เช่นเดียวกับมังคุด สาเหตุจากปีที่ผ่านมาลงกองแทงช่องคลอกซ้ำๆ ทำให้ระยะพักตันเพื่อสะสมอาหารสั่นลงทำให้ความสมบูรณ์ของต้นลดลง รวมทั้งเนื้อที่ให้ผลลดลงอีกเล็กน้อย ด้วย และลงกองที่ปลูกในสวนผสมส่งผลให้การควบคุมการให้น้ำยาก ทำให้เกยตกรดูแรกราก芽ลดลงและเริ่มนีการโค่นลงกองมากกว่าการปลูกใหม่ส่งผลให้เนื้อที่ยืนต้นลดลงอย่างต่อเนื่อง สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตของกองที่ออกสู่ตลาดเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายนถึงสิงหาคม โดยออกกระฉูกตัวช่วงต้นเดือนมิถุนายน 2555 ประมาณร้อยละ 25 ของผลผลิตของกองโดยรวมหรือประมาณ 14,000 ตัน

เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกของกองน้อยกว่า 10 ไร่ (ร้อยละ 92.8) มีระยะเวลาในการปลูกส่วนใหญ่เป็น 6-15 ปี (ร้อยละ 45.63) การให้น้ำยังคงรักษาในระดับต่ำ เช่นเดียวกัน (ร้อยละ 54.79) ปุ๋ยเคมี (ร้อยละ 43.44) และ ไส้ปุ๋ยเฉลี่ย 2-4 ครั้ง/ปี การใส่ปุ๋ยเฉลี่ย 2-4 ครั้ง/ปี เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ใช้สารเคมี/สารสกัด

จากรัฐธรรมชาติ (ร้อยละ 75.1) ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการใส่ปุ๋ยและการใช้สารเคมี/สารสกัดจากธรรมชาติ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ปลูกของผลไม้ โดยต้นทุนการใช้สารเคมี/สารสกัดจากธรรมชาติเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 56.03 บาท ต้นทุนทั้งหมดคงกองเฉลี่ย/ตัน เท่ากับ 353.705 บาท การผลิตคงกองส่วนใหญ่ออกตามฤดูกาล (ร้อยละ 98.48) นอกฤดูกาล (ร้อยละ 1.52) โดยมีวิธีการผลิตคือ ใส่ปุ๋ย วนน้ำ พ่นสารเคมี และตัดแต่งกิ่ง การเก็บเกี่ยวของเกษตรกรนิยมจ้างแรงงานแบบรายวัน (ร้อยละ 74.42) และมีการคัดเกรดก่อนขาย (ร้อยละ 76)

ภาคใต้

สถานการณ์การผลิตของภาคใต้ พบร่วม ในปี พ.ศ. 2555 เพิ่มขึ้นถึง 6.5 เท่าตัวจากเดิมในปี พ.ศ. 2554 มีผลผลิตจำนวน 4,373 ตัน เพิ่มขึ้นเป็น 32,527 ตัน ในปี พ.ศ. 2555 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตสูงสุด ได้แก่ จังหวัดชุมพร รองลงมา ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และระนอง ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตคงกองของภาคใต้จะออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือนสิงหาคม – ธันวาคม โดยเดือนสิงหาคม จะมีผลผลิตประมาณร้อยละ 20.45 ของผลผลิตทั้งหมด เดือนกันยายน จะมีผลผลิตประมาณร้อยละ 21.4 ของผลผลิตทั้งหมด และเดือนตุลาคม จะมีผลผลิตประมาณร้อยละ 9.32 ของผลผลิตทั้งหมด

4.3.2 ผลผลิต

จากการพิจารณาสถิติผลผลิตของคงกองมีการปรับลดลงจาก 201,450 ตัน เป็น 124,678 ตัน ในปี พ.ศ. 2549 และปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 236,072 ตัน ในปี พ.ศ. 2550 จากนั้นผลผลิตโดยรวมของทั้งประเทศไทย ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องและลดลงต่ำที่สุดในปี พ.ศ. 2554 เหลือผลผลิตเพียง 84,287 ตัน และจากสถิติล่าสุดในปี พ.ศ. 2555 ผลผลิตโดยรวมของทั้งประเทศไทยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 45 เป็น 122,453 ตัน จากการที่แนวโน้มระดับราคาที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มดีขึ้น (ตารางที่ 4.7, ภาพที่ 4.12)

4.3.3 ผลผลิตต่อไร่

จากการพิจารณาสถิติผลผลิตของคงกองระหว่างปี พ.ศ. 2544 -2547 ผลผลิตเฉลี่ยประมาณไร่ละ 940 ตัน และปรับลดลงอย่างมากระหว่างปี พ.ศ. 2548 – 2549 จากนั้นเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2550 และผลผลิตต่อไร่ลดต่ำลงอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 ที่ระดับ 219 กิโลกรัมต่อไร่ และสถิติปีล่าสุด พ.ศ. 2555 ผลผลิตต่อไร่ปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 48 เป็น 323 กิโลกรัมต่อไร่ (ตารางที่ 4.7, ภาพที่ 4.12)

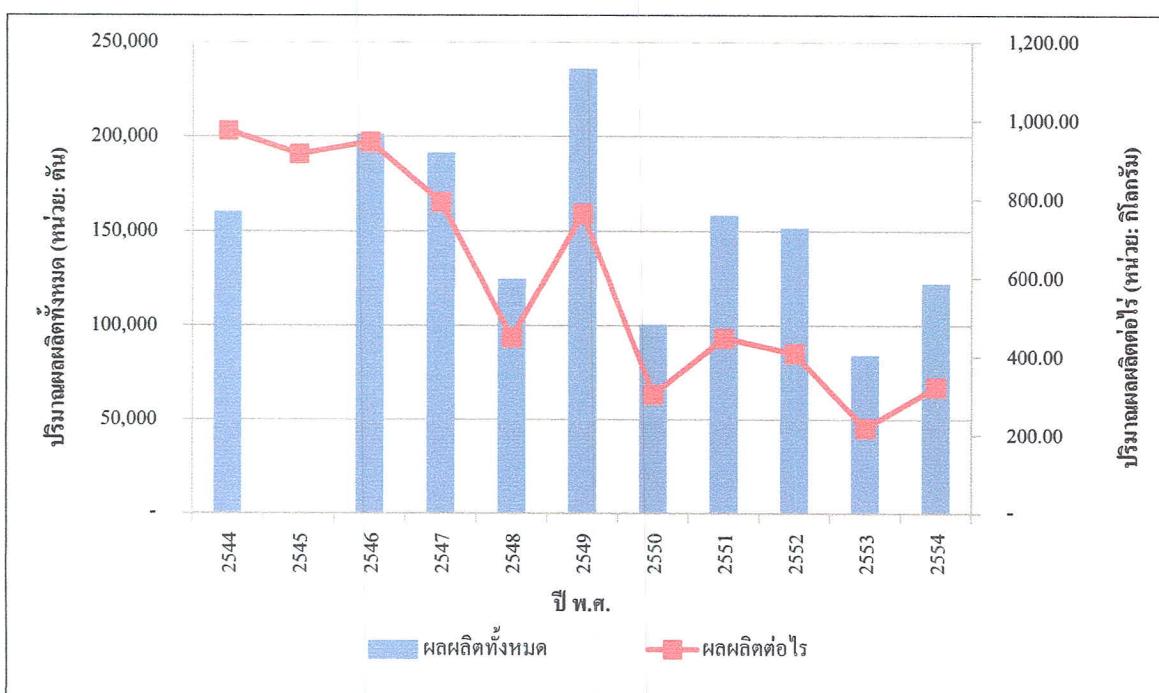
สำนักภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของผลไม้ไทยในประเทศกัมพูชาและเวียดนาม

ตารางที่ 4.7 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ล่องกอง ปี พ.ศ. 2544-2555

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
2544	144,452	133,202	922
2545	164,473	160,441	975
2546	185,236	169,611	916
2547	212,747	201,450	947
2548	241,667	191,598	793
2549	277,606	124,678	449
2550	309,046	236,072	764
2551	331,216	100,583	304
2552	353,239	158,343	448
2553	371,220	151,806	409
2554	385,485	84,287	219
2555	379405	122,453	323

หมายเหตุ: *จากการประมาณการ

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

ภาพที่ 4.12 ผลผลิตทั้งหมดและผลผลิตต่อไร่ของกองล่อง กองระหว่างปี 2546-2555

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

4.3.4 การตลาด

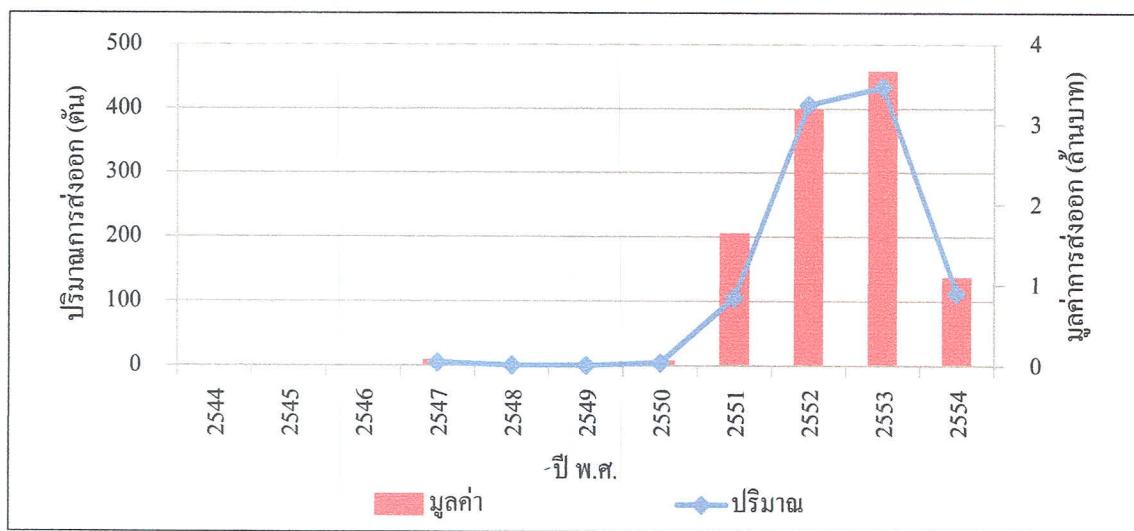
ลองกองเป็นผลไม้เบร์รีอันที่มีถิ่นกำเนิดและแพร่หลายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นที่นิยมของผู้บริโภคในท้องถิ่น ปัจจุบันนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศรู้จักลองกองมากขึ้น ทำให้มีความต้องการ โดยเฉพาะจากประเทศจีน ซึ่งนอกจากการบริโภคภายในประเทศแล้ว ลองกองยังเป็นผลไม้ที่มีการส่งออกไปยังต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา เวียดนาม เป็นต้น

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงปริมาณและมูลค่าการส่งออกไปยังประเทศกัมพูชาและประเทศเวียดนาม ถือว่า มีสัดส่วนต่ำมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง พบว่าตลาดทั้ง 2 ประเทศมีความน่าสนใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกัมพูชานั้น แนวโน้มการส่งออกลองกองเติบโตอย่างต่อเนื่อง จากในปี พ.ศ. 2550 ประเทศไทยส่งออกลองกองไปยังประเทศกัมพูชา 1,394 ตัน มูลค่า 18.79 ล้านบาท แต่ล่าสุดในปี พ.ศ. 2554 สามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวเป็น 2,672 ตัน มูลค่าประมาณ 48 ล้านบาท ขณะที่การส่งออกไปยังประเทศเวียดนามนั้นปริมาณการส่งออกมีไม่มากนัก จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2554 พบว่าประเทศไทยสามารถส่งออกลองกองไปประมาณ 113 ตัน มูลค่าประมาณ 1.1 ล้านบาทเท่านั้น (ภาพที่ 4.13 และ 14)

ภาพที่ 4.13 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกลองกองจากประเทศไทยไปยังประเทศกัมพูชา ปี พ.ศ. 2544 - 2554

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

ภาพที่ 4.14 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลไม้ไทยไปยังประเทศเวียดนาม ปี พ.ศ. 2544 - 2554

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556